

## **Bence yasaklı, tartışmalı, erotik vs. bir iç-riğe sahip olması gerekmiyor bir fanzinin ya da internet yayınının yeraltında olması için. Dediğim gibi, tavrı artık önemli olan.**

artık müzisyenlerin pek çoğu kendi albümünü kendi çoğaltıp dağıtarak ya da bedavaya internete koyarak tam bağımsız kalabiliyorlar. İşte, günümüzde yeraltı müziğinden bahsedeceksek, bir tarzdan, bir çalma biçiminden, normlan, modası vesairesiyle bir altkültürden bahsetmiyoruz; bu tavrıdan bahsediyoruz.

Çünkü bu tavrı, canlı performansın önemini her geçen gün arttırdığı şu günlerde, müzisyene istediği sahnede çalma özgürlüğünü de sağlıyor. Albüm anlaşmasının dayattığı bilmemkaç klip çekme, şuşuşu TV programlarına çıkma, enazbukadar turne yapma gibi yaptırımların hiçbirine prim vermek zorunda değilsin. Herhangi bir toplu değerini rencide etmeni engelleyecek sansüre tabi değilsin, bandrollü de değilsin. CD'yi kendi bilgisayarında basabiliyorsun, kapağını elinle çizip fotokopiyle çoğaltabiliyorsun, istersen CD bile basmayıp doğrudan mp3'ünü internete koyuyorsun, istediğin şarkına kafana göre klip çekip (web kamerasıyla bile olur) paylaşma sokabiliyorsun, kendi internet radyonu kurabiliyorsun... Kim takar ana akımı?

Tabii tek yol bu değil, sektörün içinde sadece değer verdiği, inandığı albümleri basarak kataloguna katan

prestijli plak şirketleri de var. Bunların da yeraltında olmadığını söylemek acımasızlık olur. Ama işte, şart değil artık.

Bu açıdan baktığımızda, tabii ki böyle yayınevleri de var. Ama günümüzde yeraltında kalmakta direnen müzisyenlerin tavrına benzer bir tavrı edebiyat alanında ya da yayıncılık sektöründe gösterebilen tek oluşum fanzinler. Fotokopinin özgürlüğü. Tabii ki fanzinin web versiyonu olan bağımsız internet dergileri ve kişisel blog'ları da es geçmemeliyiz. Burada, yukarıda yeraltı edebiyatı için yapılan tanıma da anlamını yitiriyor. Çünkü bence yasaklı, tartışmalı, erotik vs. bir içeriğe sahip olması gerekmiyor bir fanzinin ya da internet yayınının yeraltında olması için. Dediğim gibi, tavrı artık önemli olan.

Yavaştan toparlarken, yeraltı müziğinin memleketteki konumuna bir göz atalım (Çok şükür 90'lardan beri otmuş bir fanzin kültürümüz, üreticim ve okuyucumuz var. Bu yüzden günümüzde yeraltı edebiyatının buralardaki durumunu es geçiyorum). Bizim de bir dolu bağımsız plak şirketimiz var ama hemen hepsi kuyruğu dağıtmacıya kaptırdıklarından ana akımın dışında kalmaya niyetli olsalar bile sektörün pek çok kurulumu

uygulamak zorundalar. Ama kim ki o, Erkin Gönen gibi kendi elleriyle albüm üreten (albüm diyorum, demo özensizliğinde işler değil, ki bütün demo'lar özensizdir hiç demiyorum), Post Dial, DZGG gibi albümlerini bedelsiz kendi siteleri üzerinden indirebileceğiniz, Büyük Ev Ablukada gibi daha hiçbir albümü olmadan sadece internetten meşhur olmuş ve çalıştığı her salonu taşınan gruplarımız var. Var olmasına var da, bizdeki müzik sektörü mesela Amerika'daki gibi yüz yıldan fazla bir geleneğe ve kültüre sahip olmadığından, yeraltı müziğimizin –dünyadaki bütün ilgi canlı sahneye dönmüşken– kendine bir sahne bulabildiğini söylemek zor. Büyük Ev Ablukada istisnadır. Ama pek çok grubumuz daha çok çalabilmek için, lafın özü çaldığında para kazanabilmek için "yasal" bir albümü olması gerektiği fikrini aşamadı. Diğer taraftan pek çok müzisyenimiz emeklerinin karşılığında para almaları gerektiğinin bile farkında değil. Tabii pek çok konser mekânı da bu emeğin karşılığını vermede derinde değil. Derinde olanlar varsa da, albümü, şarkıyı, klipi belese indirebilen dinleyici, eğer bu müziği dinlemek istiyorsa bu gruplara destek olabilmem tek yolunun konserde giriş bedeli ödemesi gerektiğinin ayırında değil. "Değil"ler çok. Bir sektör var ama müziğe (sanata) değer veren bir alıcı yok. En önemlisi, böyle bir kültür yok. Ama, bu memleketle yeraltında kalabilen müzisyenler hep var. Ve bu iş artık daha kolay. ■